

"UKRAINIAN LABOR NEWS"
 Published three times a week by the Ukrainian Labor News Ass'n,
 Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.,
 Winnipeg, Man.
 Subscription per year \$4.00
 Telephone: J 1465.

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ"
 газета для робочого люду — виходить три рази на тиждень:
 у вівторок, четвер і суботу.
 Видає Стіварищення "Українських Робітничих Вістей".
 Передплата на рік \$4.00

Адреса:
UKRAINIAN LABOR NEWS
 Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada

Непомічених в газеті рукописів не звертається, хіба що дописувач сам
 різко зазначає, що бажає звороту свого рукопису на случай його непоми-
 шення та залучить поштовий стемпель на його пересилку.

РЕДАКЦІЙНИЙ ОГЛЯД ВАЖЛИШИХ ПОДІЙ.

УПАДОК ПРАВИТЕЛЬСТВА ПУАНКАРЕ.

Вислід виборів у Франції, що відбулися в минулу неділю, не безперечно подія першорядної ваги в європейській політичній ситуації, за нього ждали з великим зацікавленням політичні круги так європейських, як і інших країн, так як ці вибори мали вирішити піддержання або опрокіння авантюристичної політики Пуанкаре.

При виборках консервативно-республіканський, національний блок Пуанкаре ганебно провалився, а побідила опозиція, що складається з радикалів, так званих радикальних соціалістів, республіканців соціалістів і комуністів. Після офіційного рапорту, за виїмком п'ятинадцяти місць, вислід виборів такий: сторони Пуанкаре — консервати 20 посівів; республіканці національного блоку 117; ліві республіканці 52; радикальні республіканці або ліві демократи 75; разом 264. Опозиція — радикали і радикальні соціалісти 139; соціалісти 102; республіканці соціалісти 35; комуністи 29; разом 305. Всіх посівів має бути 584.

Многі відомі реакціонери, мілітаристи, сторонники Клеманса, представники фінансових гієн, що кандидували при цих виборках покрити карки. Між ними такі відомі особи, як Андре Тардіє і Жорж Мандел, клемансисти, Леон Даудет, монархіст, Мауріє де Ротшильд і ін., Натомість вибрані такі кандидати, як Малльві і комуніст Марті суджені і карані за бунт.

Комуністична Партія Франції мала при виборках неабиякий успіх і замість 12 посівів, яких вона мала дотепер в парламенті, матиме тепер їх 29. В самому Парижі і його передмістях вибрано 13 комуністичних посівів. Це виваляє, що вплив Комуністичної Партії у Франції теж сильно росте. А коли ще тепер трудові маси Франції матимуть нагоду провирити на практиці вартість своїх соціалістичних ріжних типу, яким прийдеться взяти владу в свої руки, так як німецькі робітники провирили вартість своїх соціалістичних посівів, то не до довго візьме ім переконати, що їхнім одиноким правдивим провідником і оборонцем є Комуністична Партія.

А що тепер соціалістам прийдеться сформувати правитель-ство, це вже вирішене закінчення. Пуанкаре заявив, що вже 1. червня його кабінет зрезигне і передасть владу представникам опозиції. Остается формальне питання, хто буде назначеним прем'єром. Намічаються Едвард Ерріо, бурмістр міста Ліону, відомий прихильник визнання Союзу Радянських Республік, і Арістід Бріан, що був вже кілька разів прем'єром Франції. Соціалістична преса домагається також резигнації і президента Мілерана, що йому правдоподібно прийдеться зробити.

Вислід виборів у Франції, це без сумніву важкий удар для французького імперіалістичного і індустріального імперіалізму та для всьог європейської реакції. Це ясний вислід недоволення трудових мас Франції і жандармської політики озброєного пістку Мілерана і Пуанкаре, яка увесь час держала цілу Європу під військовою загрозою і була невиннішим тягарем для самого французького трудового населення.

І хоч нова влада французьким трудовим масам спасення не дасть, то все таки і прихід на місце поваленої при виборках мілітаристично-імперіалістичної калки Мілерана-Пуанкаре озна-чає велику зміну у відношенні сил революційного пролетаріату а реакційної буржуазії. Нове правительтво буде приневолене своїми передвиборчими зобов'язаннями бойду до певної міри припинити карні методи в поладжуванню репараційного питання і прийти до мирного порозуміння з Німеччиною: Воно муститиме навязати зносини з Союзом Радянських Соціалістичних Республік. Польсько-шляхетські і румунсько-боярські пахлаки французьких імперіалістів без їхньої опіки і допомоги будуть змушені теж припинити хвости. Можна надіятися, що бойду до певної міри припиняться французькі інтриги в ріжних темних кутках Європи, та піддержання контрреволюційних елементів, а це все означатиме ослаблення сил реакції а тим самим скріплення сил революційного пролетаріату.

Ось які висновки можна робити на основі цих відомостей про вислід виборів у Франції, які дотепер одержано. Загально беручи, вислід виборів у Франції свідчить, що умовни для дальшої боротьби пролетаріату з міжнародним капіталізмом поглищуються і приближають день пролетарської побіди.

ЯПОНСЬКЕ РЕАКЦІЙНЕ ПРАВИТЕЛЬСТВО ТАКОЖ ПОВАЛЕНЕ.

В Японії теж відбулися в минулу неділю вибори, підчас яких дотеперішнє реакційне правительтво провалилося не менш ганебно, чим правительтво Пуанкаре.

Як видно, то і японські трудові маси пробуджуються під важкими ударами своїх гнобителів. На жаль, преса не подає точних відомостей про вислід японських виборів і ми не є в змозі сказати, скільки японські робітники успіли вибрати своїх представників до парламенту.

Все-ж таки й з цього, що досенди телеграми, видно, що й японський реакціонер, диким гнобителем своїх і корейських трудових мас, не повезало.

Коди до цих вислідів виборів в Німеччині, Франції та Японії, які являються безперечними симптомами незадоволення трудових мас, взяти також на увагу численні і часті страйки робітників в ріжних країнах світа, а то й їхню чинну боротьбу з наємними сторожами буржуазного ладу і святої приватної власности, то закінчення з цього ясно, що надійшов час приладу революційної філи, яка підноситься знова, поки виступить з берегів і залае повноу капіталістичний світ.

СТРАЙК МАЙНЕРІВ ЗАХІДНОЇ КАНАДИ ЗАТЯГАЄТЬСЯ.

Страйкуючі майнери 18-го дістрікту "U.M.W.A." поробили всі приготування до затяжного страйку. Нема виглядів на його скорє поладження.

Вуглеві компанії обстоюють при своїх, що платня майнерів мусят бути знижена для того, щоб здобути ринок збуту в Онтеріо. Майнери-ж знають, що це "блоф", бо для здобуття онтерієського ринку збуту треба-б понижити кошт вугля о два долари на тоні, що є виключене. Майнери теж знають, що більшість з них за цілий минулий рік працювала по менше чим 150 днів, а деякі працювали лише яких 70 днів. При зниженні платні; хто з них зможе вижити.

Страйкері держаться солідарно. Скебів нема. Неорганізовані майнери вступають до юнії. Одна лише слаба сторона страйку, це те, що не викликано на страйк і тих робітників, які докладають машин, помів то-що ("мейнтененс мен"). Коди майнам загрозувало заловом, то тоді властители скорше подумали-б над уступкою страйкуючим майнерам. Але дістріктові коніні урядники мають за багато респекту до приватної власности і на відтягнення цих робітників ніяк не годяться. За те властители копалянь уживають всякого способу і средства проти майнерів.

Страйк, це війна, а у війні протиник протинника не шадить, коди хоче побідити.

В СПРАВІ РЕГІСТРАЦІЇ РАДЯНСЬКИХ ГОРОЖАН В КАНАДІ.

З приводу оголошень про реєстрацію Радянських громадян в Канаді, що недавно з'явилися в пресі, наш кореспондент мав розмову з заступником Офіційного Агента С.Р.С.Р. в Канаді т. І. Ю. Куликком.

На запитання нашого кореспондента т. Кулик у ділив йому таких інформацій.

1. З якою метою уряджено реєстрацію?

Реєстрація має на меті як з'ясувати кількість видохців з б. Росії а з інших Союзу Радянських Республік, що вважають себе приваженими до Радянського громадянства, так і з'ясування в майбутньому охорони інтересів цих громадян і розв'язання ріжних питань, що тичаться їх (як виїзд до рідного краю, зносини з Рад. установами й т. п.)

Ті особи, що не зареєструються на протязі року з дня отримання, будуть вважатися втраченими Радянське громадянство. Наш Уряд не буде захищати їх інтересів, ми будемо розглядати їх, як чужоземців, і для них буде дуже утрудненим поворот до С.Р.С.Р.

2. Що саме говорить в параграфі 38-ім постанови Всеукраїнського Центрального Виконавчого Комітету від 28. березня 1922 р., що на нього покликуються оголошення?

Зміст цього параграфу зводиться до того, що позбавляються права українського громадянства особи, які

- а) родились на Україні й прожили за кордоном безперервно понад 5 років без дозволу Рад. Влади;
- б) виїхали з меж У.С.Р.С.Р. без дозволу Рад. Влади;
- в) добровільно служили в арміях, які воювали проти Рад. Влади, або брали участь в організаціях, що мали своєю метою збройну боротьбу проти Рад. Влади;
- г) мали право відновити українське громадянство, але не використали цього права, аж доки скінчився термін, що його оголошено Радянське Представництво в даній країні.

3. Що треба зробити, щоб зареєструватись?

Це дуже просто. Треба лише написати коротеньку заяву, що ви вважаєте себе Радянським громадянином, і як такий бажаєте зареєструватися. У відповідь на це Офіційне Агентство пришле вам 3 анкети (картки із певними запитаннями). Ці анкети треба заповнити й прислати разом з трома фотографічними картками й старокраєвими документами до Офіц. Агентства, а воно вже зареєструє вас і дасть вам тимчасове посвідчення або Радянський паспорт.

4. Як емігрантам дістатись до дому?

Це вже більш складне питання. Становище Радянського Союзу це досить важке, в деяких галузях промисловости нема пошиту на робочі руки, отже поодинокі реємігранти не пожадана. Особи, що бажають їхати до дому обов'язково по-одиці, повинні

8. Чи можуть повернути до дому бунтів петлюрівців, гетьманів й т. п.?

Всі учасники збройних та ворожих виступів проти Рад. Влади втратили Радянське громадянство. Але 3-го листопада 1921 р. Радянська Влада проголосила амністію всім рядовим, оманом чи насильством втягненим в протирадянський рух учасникам військових організацій Петлюри, Колчака, Денікіна, Врангя, Савінкова, Булак-Балаховича, Перемкіна і Юденіча. Особи, що підлягають тій амністії, повинні подавати заяви, що бажають скористати з амністії і бути нададі чесними громадянами, шанувати Радянську Конституцію й виконувати розпорядження Радянської Влади. Тоді може одкритись для них

можливість повернути до рідного краю, втраченого ними через невідомість або через нещасливі обставини.

Монтреал, 9. мая 1924.

Від Редації. — Тому, що до нас звертається много горожан Радянських Республік за адресою Радянського Представництва, зазначаємо, що точної його адреси ні Рад. Представництво ні наш кореспондент їам не подали, хоч дуже бажаним є, щоб вони її опублікували. Всі-ж, що мають справи до Рад. Представництва можуть писати просто на таку адресу: **Mr. A. A. Yankoff, Official Agent of the Union of Soviet Republics, Montreal Que.** Ми певні, що так адресовані листи почта доручить адресатові.

"Місто" Сосюра ще раз підчеркує великий талант цього поста-майнера, який всетаки тяжко й повільно зживається з мирним життям.

НЕВІДОМІ ДОТЕПЕР ФОТОГРАФІ ЦЕНКА, МЕЛЬНИЧУКА І ШЕРЕМЕТИ.

Невідомі дотепер фотографії трьох провідників безсмертної повстанчої дванадцятки т.т. Івана Ценка, Степана Мельничука і Петра Шеремети будуть поміщені в найближчому числі "Робітницю" з 15. мая 1924 року. Фотографії ці тільки недавно прийшли з старого краю і ще ніде не були друквані. Вони дають найкраще поняття, як виглядали наші невіджадувані товаришгерої, які фотографувались саме перед тим, як йшли в Галичину з своєю дванадцяткою. Крім цього зміст цілого числа дуже цікавий, тому — замовляйте найновіше число "Робітницю" і ширіть його скрізь.

ОГЛЯД НОВИХ КНИЖОК.

Володимир Сосюра: Місто — поезія. Видавництво "Червоної Шляхи", Харків 1924.

Холодне надвечір'я канадійського весні. Мимоволі шибяє змучена-тужна думка: Де весна, де чар її?

Здавж дороги свичуть телеграфічні дрони на вітрі і перекликаються по розкидених фармах люде. Голос ріжних та відгомон чужий. Добігає половина травня, а ліси кругом, як в пізну осінь.

По полях синими клубками котяться дим і купок канадійського пір'ю, що горить мляво, безнадійно, за "богда-прости".

Я гдажу, що сьогодні неділя і як вітер холодним кридом погадав мене по обличчю, відводжу очі від сумного краєвиду і бачу в своїх руках невеличку, недочитану книжочку. Це збірка поезій визначного пролетарського поета України — Володимира Сосюра. Через океан, через широкі простори добилася до мене — з тої глушудорога книжочка і принесла з собою запах чарівної весни незабутньої України.

Перелістуючи книжочку і така дуже рідна вона мені. Бо в ній і минуле і сучасне нової України. Мчатся, як дикі табуни кодей перед очима бурхливі дні, безсердечні дні, а за ними спокій, праця і зизакучайні дні.

Летить огонь, свистить огонь: тогу-тогу-тогу... І бровники через нього подібний утюгу.

Сосюра — син чорних шахт Донбасу, робітник-майнер. Гринула на Україні революція і майнер схватив рушницю і в згужах смертельного бою він заставив могутню пісню надії, пісню перемоги чорних спрацьованих рук. Майнер Сосюра сьогодні один з краших пролетарських поетів. Він попав в місто, в велике місто і всетаки жаль йому за Донбасом, за селом.

Не зустріну у полі з ворогом, не наведу я лишини з Донбасу... Чи не на все порвав Сосюра з сільським життям, але час від часу в нього брешить тиха туга за селом і він, ніби припружкою очі, солодко гдадує, певно вмовляє в себе, що місто не вповні подоніло його.

Серце у мене козаче, і нагадає кожна корова те село, де я вперше побачив горобиця і зорю малинову... А над містом не мари, не вата, а над містом задимлені ранки... І так тепло мені відчувати, що дружина у мене — селянка.

Сосюра один з тих поетів, яких пісні, це удари молота, це бризкий зброї і відгомон пекельного бою. І в нього пісні ніжні та тужливі, в яких жаль серця привалений скеле, що має напис на собі: "Так покищо треба".

Сосюра — поет-воєнка і він був живим учасником великих змагань двох таборів людий. Він зі зброєю в руках мряв ногами широкі простори України і — придалено ненавидить він сьогоднішних "непманів" та спекулянтів.

І од базару сонце меркне... Шпуртуй би бомбу прямо в низ, щоб розлетілись феєрверком черпачі, палата і штани...

Велике вражіння робить в книжці поема "Нальотчиця".

Невибагливими, але живими й вірними фарбами малює поет колишне життя майнерів, що нічю плакали і діли горілку та пісні. Малює бідненку дівчинку Івгу, що змалку без притулку бігала поміж людьми.

Воно смугляве, синьооке, лочує: — Івго! — і біжить. А світ далекий, світ широкий, і хочеш, — як люди, жить...

Проста, звичайна, але невсета картина дальшого життя цієї дівчинки, яку вкінці "за насіння в клуню беруть" і яка в час війни попадає в жіночі батальони на фронті.

І першу ділю одбили, Івго! — і впади Івго, блеснув в лице німецький штик.

Та в часі революції, Івго — Струнка, смуглява, синьоока, ще й зірка грає на чолі...

І з сумом та пекучим болем поет находити пісяя революції Івгу нальотчицею, бандиткою, "дівчиною для всіх". Але він знає, де найти причину.

А потім місто і панел, і непа в серце гострий ніж... Це ж ті в обларій шнепелі на розі, вся в слюзах стоїш...

Неп, неп привів її до цього, бо неп вснув в серце гострий ніж. Тому поет люто кричить:

Хотілось вдарити, щоб вітрини дзвеніли знову, як шаблі, або упали на коліна і жевяки і куркулі.

Він знає, що в такий час не булоб отих сліз на краю вулиці і Івзі знову заграбала зірка на чолі.

Навіть в цей час поет звертається болісно до жертви непу і каже:

Івго, Івго, ноці краля, мій малиновий, ніжний швіт, десь у холодному півалі зложити голову тобі...

В цій книжці Сосюра мало радисних акордів. Він тужить, він сумує, він солодко гдадує буйне минуле. Автор прекрасної — бадьорої "Червоної зими" поміж рядками в новій своїй книжці нитками суму мерезить дні сучасности. Бо він поет-воєнка.

Кієвська Академія Наук візьме участь у географ. конгресі.

Кієвська Академія Наук одержала запрошення до участі в міжнародньому географічному конгресі, який відбудеться в Каїро з початком сілдуочного року.

ТОВАРИШКО! ТОВАРИШУ!

З "Українських Робітничих Вістей" ви довідаєтесь про світові політичні події, про робітничий всесвітній рух. Але вам треба також читати дещо більше з області науки, літератури. Тому, передплатіть собі двотижневий ілюстрований журнал

"РОБІТНИЦЮ"

що ширить клясову освіту і знання науки. Матеріал однаково цінний так для робітниць, як і для робітників. Річна передплата \$1.50, піврічна 80 ц.

Ширіть "Робітницю" скрізь! Передплатуйте і збирайте передплату від інших!

Адресуйте так:

THE WORKINGWOMAN
 UKRAINIAN LABOR TEMPLE
 Cor. Pritchard and McGregor Sts., — Winnipeg Man.